

ОФІЦЕР УКРАЇНИ

ЖУРНАЛ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ІМ. ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

№9 (46) 2014

ЗАХИСТИМО

ТЕРИТОРІАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ

І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ!

Президент України Петро ПОРОШЕНКО:

**«УКРАЇНА
МУСИТЬ РОЗРАХОВУВАТИ
НАСАМПЕРЕД НА
БОЄДАТНІСТЬ
ВЛАСНИХ
ЗБРОЙНИХ СИЛ»**

Частиною тектонічних перетворень має стати і реформування оборонного сектора: армії, спецслужб, ВПК. Надто повірили в перспективу миру в усьому світі. І ми занадто рано повірили у «вічний мир». Пожинаємо тепер гіркі плоди і чужої агресивності, і власного безвідповідального пацифізму.

Думаю, ви всі розумієте, що у нас немає іншого виходу, крім як нарощувати військові асигнування. І вже зовсім скоро вам подадуть відповідний проект бюджету. Іноземних солдатів біля наших кордонів – як сарани. А найближчими роками Україна мусить розраховувати насамперед на боєдатність власних Збройних Сил.

Для цього нам треба вкластися фінансами та зусиллями в доозброєння та переозброєння військ засобами високоточного вогневого ураження, сучасними пристроями розвідки та зв'язку, новою бронетехнікою. Збільшити кількісно армійську авіацію.

У ході АТО виявилася неефективність старої системи тилового, технічного та медичного забезпечення. Ми на ходу її міняємо – із широким залученням волонтерів, не обтяжених мертвими й часом просто дурнуваними інструкціями часів Першої світової. Тих, хто не справляється, – звільняють, хто прокрався, – мають сісти. Щоб забезпечити ритмічне фінансування підприємств ВПК, ми вже зараз починаємо проектувати державне оборонне замовлення не на рік, а, як мінімум, – на три. Хоча тут потрібен ще ширший горизонт планування. Неминучою є певна мілітаризація суспільства, в здорових межах. Навіть початкова військова підготовка має стати одним із головних предметів у школі – саме там закладаються основи військово-патріотичного виховання.

У нас немає сьогодні іншого вибору, крім як поки що відмовитися від повного переходу армії на контрактну основу. Сусіди підправили наші плани. Без призову поки що ніяк.

Сьогодні незаперечним є факт, що проголошена в 2010 році позаблоковість України не змогла і не могла гарантувати безпеку і територіальну цілісність нашої країни. Від неї треба відмовлятися.

Ця позиція призвела до великих втрат, тому ми й вирішили повернутися до курсу на інтеграцію до євроатлантичного безпекового простору. Ми вже сьогодні поглиблюємо співпрацю з НАТО, працюємо над оперативною сумісністю Збройних Сил України із арміями країн – членів Альянсу, переорієнтовуємося на їх стандарти в оборонно-безпековому просторі. Але в той же час закликаю всіх усвідомити, що політичні спекуляції навколо негайного, «вже сьогодні», приєднання до НАТО не наближають, а, на жаль, навпаки, віддаляють Україну від вступу. Потрібно не словом, а ділом, реальною працею досягти критеріїв, яких потребує членство в НАТО.

І, по-друге, будемо відвертими, слід брати до уваги і дуже обережне ставлення до цієї теми з боку деяких наших зарубіжних партнерів. Зробили заяву – тут же отримали відповідь про те, що Україна ніколи не буде членом НАТО. Це не їм вирішувати, це вирішувати українському народу. І треба починати не з гучних заяв, яких було вже багато, а з реальних практичних реформ. До речі, реформи і критерії, які є в плані дій щодо членства в НАТО, і реформи та критерії, які є в Угоді про асоціацію, на 96% співпадають. Давайте будувати і реалізовувати Угоду про асоціацію з Європейським Союзом.

*(Із позачергового послання Президента України
«Про внутрішнє та зовнішнє становище України»
до Верховної Ради України)*

ДОРОГІ ДРУЗІ!

Ми відзначаємо чергову річницю наших Збройних Сил в умовах, коли на Сході держави кращі сини і дочки України боронять її суверенітет та незалежність. Збройний опір ворогу чинять і наші вихованці, мужність, героїзм яких по праву оцінені високими бойовими нагородами.

Я закликаю керівний склад Академії, науково-педагогічних працівників, командирів курсантських підрозділів й надалі докладати усіх зусиль для якісної підготовки фахівців для нашого Українського війська, а курсантів – наполегливо опанувати свою майбутню професію.

Бажаю вам міцного здоров'я, родинного щастя, добробуту та успіхів у благородній справі захисту нашої Батьківщини!

Генерал-лейтенант Павло ТКАЧУК:

«Академічний навчально-виховний процес підготовки майбутніх офіцерів відповідає вимогам сьогодення»

Вже стало доброю традицією напередодні святкування Дня Збройних Сил України зустрічатися з начальником Академії сухопутних військ генерал-лейтенантом Павлом Ткачуком, щоб обговорити нагальні питання діяльності вишу. Нинішня бесіда в основному точилася навколо впровадження в процес підготовки фахівців бойового досвіду, набутого військовослужбовцями та підрозділами в ході Антитерористичної операції. А розпочалась вона дещо незвично. Павло Петрович пригадав, коли лейтенантом прийшов у війська і при першій зустрічі з командиром батареї почув: «Забудь, чого тебе навчали в училищі! Тепер навчатимешся того, що потрібно у військах!».

– А ось в Афганістані ця порада-вимога, Павле Петровичу, звучала вже інакше: «Все, чого набув в училищі та у військах, – для тебе в минулому. Якщо прагнеш досягти успіху і зберегти життя собі та підлеглим – навчайся у бойових товаришів, враховуй їхній досвід!».

– З цим не можна було не погодитися, адже офіцер в Афганістані потрапляв у дійсно незвичну для себе обстановку, яка вимагала підлаштовувати і себе, і свої знання та вміння під нові, незнані ще умови. Власне, я не можу сказати, що в училищі нас погано навчали. Було більш аніж достатньо викладачів, у тому числі і тих, хто пройшов дорогами Другої світової. Головне, щоб було бажання опанувати свою професію, – розмірковує Павло Петрович. – А ось

впровадження в процес вишколу майбутніх офіцерів досвіду бойових дій в Афганістані дійсно проходив, м'яко кажучи, важкувато. Особливо в перші роки виконання радянськими підрозділами, так би мовити, інтернаціонального обов'язку. Все було настільки засекречено...

Пригадайте, хіба могла у засобах масової інформації з'явитися кореспонденція про успішне виконання розвідувальним батальйоном бойового завдання в Кандагарі? Звісно, що ні! В кращому випадку, писали про вправні дії розвідників у ході чергових відповідальних навчань. Тому не дивно, що молоді офіцери навчалися уже безпосередньо під час збройного протистояння.

І якщо ти спромігся швидко адаптуватися до війни (а це була дійсно війна!), якщо не знехтував

З ПЕРШИХ УСТ

порадами та настановами командирів та бойових товаришів, – успішними були твої дії і дії твого підрозділу.

Не є таємницею, що з початком Антитерористичної операції на Сході України командири підрозділів не завжди вирізнялися чітким прийняттям рішень, які забезпечували б виконання тієї чи іншої задачі у збройному протистоянні. Відтак, відповідні структури оперативно та адекватно відреагували на це, і в усі вищі військові навчальні заклади почали надходити інформаційні матеріали, в яких подавався аналіз застосування військових частин та підрозділів у зоні АТО, конкретні рекомендації щодо оперативного впровадження в навчальний процес набутого бойового досвіду тощо. Власне, це досить позитивно позначається нині на рівні фахової підготовки майбутніх офіцерів.

– Кажуть, краще один раз побачити, ніж сто разів почути! Чи не цим принципом керувалося командування Академії, відряджаючи у зону АТО науково-педагогічних працівників, командирів курсантських підрозділів та інших фахівців?

– Те, що у нас досвідчений науково-педагогічний колектив, я стверджував і стверджувати буду. Більше півсотні офіцерів та працівників ЗС України мають також достатній досвід ведення бойових дій в Афганістані, інших проблемних регіонах Європи та світу. Немало й таких, хто досить успішно керував частинами і з'єднаннями усіх родів військ.

На Вченій раді Академії ми постановили, що для узагальнення досвіду АТО, який позитивно позначається на вишколі майбутніх офіцерів, а в подальшому з не меншим позитивом впливатиме на їхню якісну та швидку адаптацію до сучасних реалій військових підрозділів, потрібна обов'язкова присутність викладацького складу, офіцерів-командирів як видового вишу, так і Міжнародного центру миротворчості та безпеки, 184 Навчального центру безпосередньо в зоні збройного протистояння. Адже, погодьтеся, одна справа, коли рекомендації надходять «зверху», і зовсім інша, коли конкретне бачення щодо підсилення навчального процесу викристалізовується в районі бойових дій. Тому сьогодні наші військовослужбовці займають посади у штабах керівництва секторів та безпосередньо командирів підрозділів, які залучені для протидії терористам і найманцям.

– Представники яких структурних підрозділів вишу перебувають нині в районі проведення Антитерористичної операції і які конкретно завдання вирішують?

– В органах управління щодо планування вогневого ураження противника перебувають офіцери, які мають фах артилеристів і ракетників. Після ротації вони узагальнюють отриманий в зоні АТО матеріал, обговорюють його зі своїми колегами і підготують конкретні пропозиції щодо внесення змін у навчальні програми та плани.

Не менш ефективною є діяльність офіцерів низової ланки. Вони відряджені на посади командирів взводів, рот і батарей та безпосередньо керують підлеглими під час збройного протистояння. За отриману інформацією, вони пристойно справляються зі своїми службовими обов'язками, неодноразово заохочувалися керівництвом АТО.

Представники вишу, 184 Навчального центру виконують також завдання щодо евакуації пошкоджених озброєння і бойової техніки. Достатньо зазначити, що для цього в регіоні відрядили фахівців та сім спеціалізованих тягачів. Доволі часто доводиться їм працювати безпосередньо під вогнем противника на полі бою.

Офіцери Центру, викладачі, командири курсантських підрозділів разом з підлеглими долучилися також до зведення інженерних споруд у зоні протистояння. Для курсантів – це своєрідна практика щодо обладнання смуги оборони.

А ще наші фахівці нещодавно завершили навчання на заводі імені Малишева щодо порядку використання та бойового застосування БТР-4Е. Нині вони здійснюють підготовку військовослужбовців аеромобільних підрозділів, на озброєння яких надходять ці бойові машини.

Більше десяти разів наші науково-педагогічні працівники, фахівці 184 Навчального центру відбували в зону АТО, на полігони, що розташовані поряд, для навчання офіцерів та солдатів щодо застосування протитанкових ракетних комплексів.

Сьогодні створені також мобільні групи з викладацького складу і сержантів-інструкторів, які забезпечують індивідуальну підготовку і злагодження підрозділів механізованих, танкових та високомобільних десантних

військ, військової розвідки, ракетних військ і артилерії, підрозділів ППО. Ця робота здійснюється і тоді, коли підрозділи виводяться із зони АТО для відновлення боєздатності.

Не менш активними є групи, які забезпечують організацію заходів інформаційного і психологічного впливу, що суттєво покращує морально-психологічний стан військовослужбовців, які задіяні в Антитерористичній операції. Вони надають рекомендації командирам усіх рівнів щодо профілактики негативного психоемоційного стану особового складу. Це - наші фахівці із Наукового центру Сухопутних військ, офіцери по роботі з особовим складом факультетів, викладачі кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ підполковники Сергій Гуцалюк, Тарас Мацевко, Володимир Пазина, Дмитро Богордицький, Олександр Капінус.

– До речі, науковці Академії дійсно не є сторонніми спостерігачами того, що відбувається на Сході держави, вони активно долучаються своїми інноваціями до вирішення найгостріших проблемних завдань у районі бойових дій.

– Передусім потрібно сказати про те, що фахівці Наукового центру Сухопутних військ на замовлення Наукового управління Генштабу ЗС України провели дослідження існуючої системи діяльності органів державного управління, місцевого самоврядування, установ та організацій оборонного відомства, інших військових формувань і правоохоронних органів щодо їхнього функціонування в умовах дестабілізації суспільно-політичної обстановки з питань оборонної та мобілізаційної роботи. Даний аналіз буде враховано при внесенні змін до існуючої законодавчої бази та інших нормативно-правових документів України.

Наукові працівники долучилися до натурних випробувань самохідної дистанційнокерованої гусеничної машини, виготовленої ТОВ «Мейл Сервіс», безпілотного літального апарата, який планується використовувати для корегування артилерійського вогню батареєю 2А36 та передачі розвідувальної інформації по локальній радіомережі Wi-Fi, а також автоматизованого комплексу розвідки «Базальт-ЛПР».

Науковий центр зробив власну систему збору, вивчення та узагальнення бойового досвіду. З цією метою в район проведення АТО відряджаються дослідницькі групи, які працюють безпосередньо у військових підрозділах. Відпрацьовано анкети, інший опитний матеріал, що, власне, і пришвидшує проведення цієї роботи. Науковці обов'язково підтримують зв'язок з офіцерами, які прибувають у відпустку або ж знаходяться на лікуванні. Особливо активно співпрацюють вони із нашими сусідами – 80-ю окремою аеромобільною бригадою. Науковий центр залучався до планування та проведення батальйонного тактичного навчання з бойовою стрільбою в рамках бойового злагодження батальйонної тактичної

групи, сформованої на базі нашого вишу. Його працівники забезпечували підготовку військовослужбовців, призваних за мобілізацією у 128-у окрему гірсько-піхотну, 80-ту окрему аеромобільну та 124-ту окрему механізовану бригади.

Науковці беруть участь у міжнародних та всеукраїнських науково-технічних конференціях та науково-практичних семінарах, на яких обговорюються перспективи розвитку озброєння та військової техніки Сухопутних військ, застосування частин і підрозділів у миротворчих та спеціальних операціях тощо.

– Павле Петровичу, як зрозумів, нині провадиться інтенсивна робота щодо узагальнення та впровадження бойового досвіду АТО в процес вишколу майбутніх офіцерів. Для цього використовуються узагальнювальні документи Генерального штабу ЗС України, Командування Сухопутних військ, напрацювання науково-педагогічних працівників вишу, а відтак, робляться висновки та вносяться зміни в плани та програми. Які, власне, це зміни і конкретно чого вони стосуються?

– Погляди змінено на багато речей. Щоб перелічувати - часу забракне. Але щоб було зрозуміло читачеві про що йдеться, наведу приклад. Іншим є, скажімо, підхід до використання індивідуальної майстерності військовика на полі бою. Нині солдат – це вже не статистична одиниця під час бойового протистояння, а особа, яка вирішує результат бою. Зважаючи на це, ми змінюємо постановку питання щодо підготовки офіцера первинної ланки. Адже для того, щоб він міг навчити підлеглих і злагодити підрозділ, потрібно самому мати відповідні знання. Тому нинішнього командира механізованого взводу готуємо виходячи з того, щоб він досконало оволодів порядком ведення бойових дій і гранатометником, і снайпером, і кулеметником, і стрільцем, і командиром відділення тощо. На все це передбачені час і відповідна форма навчання. Такі зміни вже внесено, та осінній польовий вихід курсантів пройшов за новою програмою підготовки. Або ж ми бачимо, як мобільно застосовуються механізовані і танкові підрозділи в зоні АТО. Цьому також навчаємо курсантів. Проводимо заняття у вигляді вирішення бойових завдань, характерних для АТО, навчаємо на найбільш вдалих прикладах.

Досить потужно в цьому питанні провадить роботу факультет ракетних військ і артилерії. Їхні знання та уміння дійсно забезпечують вогневу міць «бога війни», починаючи від рекомендацій до підготовки артилерійських корегувальників вогню до способу вирішення вогневих завдань на полі бою.

Наші науково-педагогічні працівники надзвичайно уважно працюють також і з випускниками, які приходять на зустрічі з курсантами або ж перебувають на лікуванні у шпиталі. Погодьтеся, не всі з них можуть узагальнити той чи інший процес, розкласти, як кажуть, по полицях ту чи іншу ситуацію. А тому тут надзвичайно важливо, щоб наш вихованець поспілкувався з досвідченим викладачем, командиром, який системно опитає його і підготує рекомендації.

До речі, розмову ми розпочинали зі спогадів про те, як за нашої лейтенантської молодості зустрічали молодих офіцерів у військах. Так от, я б не хотів, щоб навіть одному із випускників Академії сказали: «Забудь все, чого тебе навчали!». Тому наш навчально-виховний процес повинен і буде завжди відповідати усім вимогам сьогодення, з обов'язковим урахуванням ходу Антитерористичної операції на Сході держави. Це й буде нашим вкладом у створення потужного і боєздатного Українського війська, з яким рахуватимуться у світі!

ШУКАЮЧИ ЄВРОПУ, МИ ЗНАЙШЛИ УКРАЇНУ

*У час тривожний, в час війни
Покажемо, які ми є сини!*

Якого ми насправді роду?

Чи віддамо життя й свободу?

Вони віддали... А що ти зробив?

Чи вчинок твій хоч щось змінив?

Скажи, сестро, скажи, брате мій,

Наш край ще наш, чи вже чужий?

Курсант Ганна НОВАК:

Слова, яким раніше ми не надавали особливого значення, тепер набули трагічного звучання. Кожна літера просочена кров'ю захисників нашої держави, героїв у погонах і без них. Військовослужбовців Збройних Сил України і вчорашніх студентів, лікарів, робітників та селян.

Нинішнє ставлення до армії, як і її роль в житті держави, зазнали кардинальних змін. А ще рік тому наше військо сприймалося як дещо абстрактне. Тим більше ніхто не очікував, що саме в його руках буде доля не лише нинішнього покоління українців, але й поколінь майбутніх.

Сьогодні все по-іншому. Адже антитерористична операція в східних регіонах вже давно переросла у затяжний військовий конфлікт. Війська РФ та незаконні збройні формування знищують міста та мирне населення, займають наші території. Але військовослужбовці чинять гідний опір цьому свавілля. На жаль, маємо сотні загиблих, тисячі поранених... Така ціна нині за нашу незалежність. Але ми, військовики, не відступимося від нашої правди! Заради досягнення миру на рідній землі ми готові на все. Нинішня армія – це не та армія, яка була ще півроку – рік тому. Зріс її бойовий дух. А приклади мужності в зоні АТО надихають нас на ще більше опанування своїм військовим фахом, аби з часом долучитися до охорони недоторканості наших кордонів.

Безперечно, Збройні Сили потребують більш радикального реформування. Це навіть не факт, а вимога часу. Усі кроки мають бути скеровані на покращення боєздатності армії та усунення всіх недоліків і проблем, які наочно висвітила ця гібридна війна. Тож будемо сподіватися, що невдовзі ми матимемо міцне військо, яке зможе захистити свою державу.

А ще тішить, що сьогодні українська армія близька до народу як ніколи. Підтвердження цьому — діяльність волонтерських організацій, зокрема, «Крила Фенікса», «Армія SOS», «Народний проект», які активно долучаються до вирішення нагальних потреб військовиків на Сході. Та й пересічні українці ладні віддати для армії останнє. На мою думку, саме в єднанні з народом полягатиме подальший успіх сучасної Української армії. Головне, щоб увага до Збройних Сил не щезла, не розчинилася із закінченням АТО. Будемо сподіватися, що маємо дійсно українське керівництво держави, для якого армія – не абстрактне поняття, не «дірка в держбюджеті», не просто один з атрибутів, а надійний щит, який стане на шляху будь-якої спроби, ззовні чи зсередини, поневолити нашу державу і наш народ!

Сержант Віталій ДЕРЕВ'ЯНКО:

Коли мене запитують, чи відбуваються зміни в Україні, її Збройних Силах, відповідаю стверджувально. З початком Революції гідності, бойових дій на Сході держава по-іншому почала ставитися до свого війська. Як і військо почало змінюватися на очах. Певна річ, не мені робити далекоглядні висновки. Для цього є відповідні інституції, посадовці. Але, як на мене, передовсім змінилася свідомість українців. Вони за попередні десятиліття «наїлися» усіляких балачок та обіцянок, а

відтак, зробили висновки і усвідомили, що жити потрібно в Європейській спільноті.

Ми не офіцери, ми лише вчимося. Але й курсанти можуть долучитися до швидкого поступу у гідне життя. Наша наполегливість у навчанні, не-

сенні служби та виконанні функціональних обов'язків стане запорукою набуття необхідних знань та умінь, які забезпечать швидку адаптацію у військах, уміле керування підпорядкованим колективом.

Мої товариші також вірять у краще майбутнє країни, Українського війська. Не приховують, що події на Сході змусили їх серйозніше готуватися до занять. Гадаю, не викажу якоїсь таємниці, коли скажу, що зараз під час занять з вогневої підготовки усі просто «поїдають» озброєння. І не важливо, гармата 2А42 це чи АГС-17, головне,

курсанти хочуть достеменно вивчити їх.

Особливо це проявилось під час останнього польового виходу. Нас цікавило геть усе! І викладачі задовольняли нашу цікавість. При цьому їхня вимогливість також збільшилася, адже навчати нас вони повинні тому, що вимагає сьогодення, хід антитерористичної операції.

Випускники Академії, які приїжджають в альма-матер зі Сходу, націлюють нас на постійне удосконалення отриманих знань, роботу над собою, пошук відповідей на усі питання, які виникають в процесі навчання. Наголошують, що нічого другорядного в опануванні професією не існує. Все важливе і все потрібне, коли на порядку денному – незалежність держави, життя твоїх підлеглих. І це ще більш мотивує нас до повсякденного вишколу.

Сержант Олександр КОНОНЕЦЬ:

Надзвичайно прикро, що за два десятиліття ми так і не спромоглися створити таку армію, яка б відповідала усім вимогам, що постають перед нею у зв'язку із захистом територіальної цілісності держави. Лише тепер, через призму подій на Сході, усвідомлюємо: час втрачено, а надолужувати його потрібно негайно, щоб створити не чисельне, але достатньо потужне, всебічно підготовлене військо.

Багато залежить і від нас, майбутніх офіцерів. Адже прийти у війська ми повинні з достатніми знаннями і навичками. Щоб без розкачки і різного роду допрацювань долучитися до виконання найвідповідальніших завдань щодо протистояння терористам, захисту кордонів України.

Я вірю в наші Збройні Сили, вони загартовуються в боях, набувають досвіду. Жодних сумнівів, що невдовзі про Українське військо говоритимуть як про високооснащене, в рядах якого перебувають сильні духом, морально стійкі та всебічно підготовлені військовики – гідні нащадки своїх попередників!

**Курсант
Олександра БЕЗСМЕРТНА:**

Гірка правда, але її не позбутися, не приховати: Збройні Сили незалежної України протягом 22 років просто знищувалися, руйнувались. Не говоритимемо про причини, що довели до такого стану Українське військо. Скажімо про наші прорахунки та поразки у початковий період антитерористичної операції на Сході України. Ми не були готові до нещадних ударів ворога, а відтак, втратили частину території, нехай і тимчасово, тисячі безцінних людських життів.

Проте ми не втратили віри, з нас не викоринити любов до Батьківщини, і ми готові стояти за неї до останнього подиху! Прикладом цього є наші орденоносці-випускники, а також ті, хто навчається з нами поряд! Вони – герої, патріоти!

За останній рік до Положення про Збройні Сили України внесли немало змін.

Зокрема, збільшується штатний розклад наших військових частин, формуються нові бойові

військові колективи, повертається строкова служба, провадиться клопітка робота щодо реорганізації з урахуванням сьогоденних викликів вищих військових навчальних закладів тощо.

Саме зараз наша держава потребує стабільних та досконалих Збройних Сил, фахових військовиків, які вже пересвідчилися, що дійсно потрібні своєму народові. Хіба не показник нашої свідомості, що все більше молоді, не говорячи вже про старше покоління українців,

прагнуть вступити до Українського війська, аби спільно відстоювати свободу Батьківщини!

Не викликає жодних сумнівів, що цей рік стане переломним щодо створення потужних Збройних Сил України, а у війська надійдуть висококваліфіковані молоді офіцери, військовослужбовці, справжні воїни-захисники, знавці ратної справи!

Курсант Олександр ГАВРИЛОВ:

Як не прикро усвідомлювати, але донедавна наші Збройні Сили були лише на папері. Це після Революції гідності, після початку антитерористичної операції на Донбасі, коли постало питання щодо збройного захисту України, до Українського війська, його проблем повернулися обличчям. І хоча кроки щодо відновлення боєздатності наших частин і підрозділів не є такими потужними, як би хотілося, нинішня армія спроможна дати достойну відсіч незаконним терористичним угрупованням та військовим формуванням нашого північного сусіди.

Вселяють надію результати виборів до Верховної Ради, конкретні напрацювання створеної коаліції, домовленості про створення Уряду, який продовжить роботу щодо зміцнення обороноздатності нашої держави, її Збройних Сил – гаранта непорушності наших кордонів, гаранта незалежності України, миру та спокою на нашій землі. Тішить і

те, що ми не поодинокі у своєму бажанні протистояти ворогу. Нас підтримує світова спільнота, яка надає в тому числі і фінансову підтримку. Щодо нас, курсантів, то ми повинні усвідомити: головне наше завдання – докладати усіх зусиль, аби досконало оволодіти своєю майбутньою професією. Щоб з нашим прибуттям у війська не існувало проблем адаптації до умов життєдіяльності і служби у першій офіцерській посаді. Адже від цього залежатиме якість підготовки підлеглих, виконання покладених завдань.

Курсант Володимир ФЕДОР:

2014 рік продемонстрував, що армійські підрозділи на Сході України не змогли оперативно і ефективно реагувати на сучасні виклики. Головна причина – відверте знищення війська колишнім керівництвом держави. Наші військові підрозділи та частини не змогли належним чином протидіяти терористам на упередження, організувати оборону. Як результат – ми втратили частину нашої території. Однак, як кажуть, не було би щастя, та нещастя допомогло!... Відтепер держава повернулася обличчям до Збройних Сил. Вони тепер фінансуються не за остаточним принципом, як у попередні роки. Піднімається з колін воєнно-промисловий комплекс, а на озброєння частин та підрозділів надходять сучасні військова техніка та озброєння. Хоча й на старих зразках ми змогли дати пристойну відсіч ворогу! Приємно і те, що українці по-новому дивляться на своїх захисників. Вони не зневажають їх, як це було колись, а з великою повагою ставляться до їхньої щоденної роботи, від якої залежить мир і спокій в оселях наших громадян. І наше завдання – майбутніх офіцерів найчисельнішого виду ЗС України – щоденною працею примножувати наші знання, навички, аби на новий рівень підняти бойову готовність та боєздатність військових колективів, куди ми придемо в якості командирів. Для цього у нас є не лише потужна навчально-матеріальна база, досвідчений викладацький склад, але й наочний приклад того, як захищати молоду незалежну державу. Випускники Академії, наші старші товариші, проявляють мужність і героїзм в зоні АТО, про що свідчать високі державні нагороди, вручені їм!

Курсант Максим ВАВІЛОВ:

Нині ми живемо у неспокійний, тривожний час. Сепаратизм та тероризм настільки зрісся на сході країни, що викоринити його – першочергове завдання для українців. І вони всебічно долучилися до цього. Кращі сини та дочки активно протистоять бандформуванням в Луганській та Донецькій областях, не шкодуючи своїх життів боронять незалежність України. Мужність і героїзм проявляють в зоні АТО наші випускники, якими по праву пишається Академія. Спілкуючись з ними, усвідомлюєш і свою відповідальність за майбутнє держави, її Збройних Сил. Відтак, наше завдання не просто оволодівати знаннями, а робити це з урахуванням досвіду, набутого військовиками під час антитерористичної операції. Всі можливості для цього у нас є.

Маємо потужну навчально-матеріальну базу, в тому числі і її польову складову. Свої знання нам передають досвідчені викладачі та командири. І я вірю, що всі ми будемо гідно продовжувати славні традиції нашого військового навчального закладу. А про нас завжди говоритимуть як про висококваліфікованих фахівців, патріотів, гідних синів своєї країни, які у важку для неї годину змогли відстояти її незалежність!

*Підполковник
В'ячеслав
Прокопенко –
кандидат технічних
наук, провідний
науковий співробітник
науково-дослідної
лабораторії теорії
стрільби артилерії та
управління ракетними
ударами відділу
Наукового центру
Сухопутних військ
Академії.*

*В зоні проведення
антитерористичної
операції побував двічі:
старшим офіцером
відділу РВіА штабу
АТО (з 7 серпня по 12
вересня) і офіцером
відділу узагальнення
бойового досвіду (з 26
вересня по 3 листо-
пада). Відтак, немає
сумніву, що офіцеру є
що розповісти про пе-
ребування на Сході дер-
жави, чим поділитися,
адже його відрядження
на гібридну війну були
наповнені серйозною
бойовою роботою.*

*Наша розмова
охопила чимало
аспектів, однак не
бракувало і того,
що підпадало під
гриф таємності,
залишилося, як ка-
жуть, поза кадром.*

ТАМ, ДЕ ТРИВАЄ АРТИЛЕРІЙСЬКА ВІЙНА

– В'ячеславе Віталійовичу, передусім хотілося б представити Вас нашому читачеві...

– Я – випускник Сумського військового інституту артилерії. Від командира взводу до комбатра проходив службу в Ізяславі, в артдивізіоні 161-ї окремої механізованої бригади. Після розформування військової частини 2003 року був призначений на посаду у Дрогобицький реактивний полк. З 2008 року – в Академії сухопутних військ. Був начальником курсу, викладачем на кафедрі наземної артилерії. Навчався в ад'юнктурі, по завершенні якої минулого року прибув у Науковий центр Сухопутних військ.

Кандидатська дисертація, яку захистив, буде зрозумілою лише фахівцям. Її тема – «Підвищення точності визначення початкової швидкості польоту снаряда з урахуванням його нутаційних коливань»...

– А тепер поведемо розмову про те, як Ви опинилися в зоні АТО.

– Усе розпочалося зі звичайного телефонного дзвінка. Старший начальник повідомив, що... прийнято рішення. Мене це ніскільки не здивувало. Я офіцер не лише зі службовим, але й науковим досвідом. Тому лише запитав, що із собою

взяти... Здолавши шлях до Києва, а потім до Краматорська, я й опинився в зоні бойових дій.

– І якими були Ваші перші враження?

– Там триває звичайна артилерійська війна. Це я усвідомив швидко. Наш «бог війни» викликає у сепаратистів цілком зрозумілу ненависть. Тому офіцери й солдати не носять емблем чи інших знаків приналежності. Терористи б'ють по наших позиціях і блокпостах, ми – по їхніх. Війна, яку зараз називають гібридною, обумовлює дії, які лежать десь між традиційними, прописаними у бойових статутах, і звичайною партизанщиною.

З їхнього боку використовуються «Гради», міномети. Зрозуміло, що російські. З нашого – усі засоби артилерії наших Збройних Сил: ті ж системи реактивного вогню «Град» і «Ураган», 2С1, 2С3М, 2С5, 2С12, 2Б9, гаубиця Д-30 та протитанкова гармата МТ-12.

Гадаю, Росія, яка прямо допомагає сепаратистам, не розраховувала на опір, що демонструють сьогодні наші воїни, які патріотично налаштовані, і діє, озираючись і на це, і на міжнародний стримуючий фактор, багато у чому приховано.

– А у чому полягала ваша особиста робота?

– Під час першого відрядження я перебував у Краматорську, у відділі штабу АТО, яким керував генерал-майор Андрій Колєнников. Ми, дев'ять офіцерів, планували артудари по позиціях терористів, намагались швидше реагувати на зміни обстановки, організовували корегування вогню, виконували багато інших завдань.

Однією з головних задач було якомога швидше зреагувати, коли запрошували вогонь чи зверталися за підтримкою. Артилеристи там не часто діють у складі батарей. Їхня зброя, як правило, розподіляється по блокпостах, а вогневі позиції змінюються часто. Наприклад, на одній військовики перебувають не більше трьох годин.

Не раз наші воїни висувалися на вогневі позиції під обстрілом протівника.

Інколи нашим завданням було зірвати наступ сепаратистів, збити їхній порив, і для подавлення ворога ми завдавали вогневі удари, як то кажуть, по площах, де був зосереджений ворог.

Приклади мужності артилеристів можна наводити довго. Згадаю лише одне ім'я – капітан Геннадій Хабло. Його батарея неодноразово виїжджала на вогневі позиції під обстрілом терористів. Але завжди з честю виконувала поставлені завдання. Колісна техніка підрозділу

була без скла: усе було розбито та розтрощено. Але на це не звертали увагу. Машини ремонтували своїми силами – в батареї чи в дивізіоні.

У наші обов'язки входила й підготовка спостерігачів...

– ...*Корегувальників?*

– Не зовсім. Це дещо інші за призначенням фахівці. Їхнє завдання – спостерігати за діями артилерії, вчасно засікати розриви від вибуху снарядів, наносити результати на карту та передавати на вогневі позиції, де в подальшому і здійснювалося корегування вогню.

Сепаратисти діють дуже підступно та хитро. Вони завозять свою зброю, ставлять її між житловими будинками та відкривають вогонь. Обстріли здійснюють переважно увечері чи уночі, і нам доводилося діяти за таких обставин дуже обережно, щоб не постраждало місцеве населення.

– *А яким є його ставлення до військовослужбовців Збройних Сил України? Чи зустрічали Ви приклади зневаги або, навпаки, підтримки наших силовиків мирними мешканцями з районів, прилеглих до тих, де тривають бойові дії?*

– Траплялося по-різному. Більшість підтримують нас і бажають скорішої перемоги, інші відверто ворожо ставляться до військовиків. Але коли чуєш висловлювання

людей, важко остаточно розрізнити, де правда. Інколи у мене виникало таке враження, що тамтешні люди просто є байдужими, їх не хвилює, якою буде влада. Однак вони бажають скорішого закінчення протистояння.

– *А що з особливого Ви, скажімо так, взяли для себе у зоні АТО? Чи можна говорити про бойовий досвід цієї війни?*

– Наприклад, сепаратисти нерідко використовують у своїх цілях собак. Прив'язують до них вибухівку, а коли ті опиняються біля нашого блокпоста, лунає вибух. Пригадую і такий випадок. До блокпоста під'їхав мужчина, який голосно прокричав: мовляв, для вас – подарунки. Коли біля нього зібралися військовики, пролунав вибух... Там діє багато диверсійних розвідувальних груп, доволі часто переодягнених у наші однострої.

Під час другого відрядження до зони проведення антитерористичної операції довелося стикатися з узагальненням різних сторін бойового досвіду як негативного, так і позитивного. Наприклад, в жодному разі не можна використовувати такий звичний для нас мобільний телефон. Він може прослуховуватися. У будь-яких ситуаціях потрібно проявляти оперативність. Це – запорука успіху. Я досконало вивчив окреслені для роботи в зоні АТО питання. Узагальню їх найближчим часом, і, гадаю, будуть внесені зміни у підготовку наших курсантів.

– *І наостанок таке запитання: погодьтеся, війна – не туристичні мандри. Чи виникала у Вас ситуація, якій пасує висловлювання «смерть була поряд»?*

– Якось під час здійснення рекогносцировки бронетранспортер, на якому ми пересувалися «верхи», підірвався на міні. Четверо з нас, у тому числі і начальник групи полковник Олександр Швець з Генштабу, отримали поранення. Але всі, на щастя, залишилися живими. А загалом робота у зоні АТО потребує належного осмислення.

Бесіду вів Ігор МОСЕЙЧЕНОК.

Фото з архіву підполковника

В'ячеслава ПРОКОПЕНКА.

**ВИКЛАДАЧАМ,
КОМАНДНОМУ СКЛАДУ
ТА ВИПУСКНИКАМ
АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА
ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО
З НАГОДИ
75-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

ЩИРО ВІТАЮ КОЛЕКТИВ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО ІЗ 75-РІЧЧЯМ ВІД ДНЯ ЇЇ ЗАСНУВАННЯ.

Ваш навчальний заклад, пройшовши довгий і тернистий шлях, зробив вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих офіцерів.

У роки Великої Вітчизняної війни випускники училища мужньо захищали українську землю та народи Західної Європи від фашистського поневолення. Шістнадцятьох із них нагороджено медаллю «Золота Зірка». Відвагою прославилися вихованці Львівського вищого військово-політичного училища під час війни в Афганістані, ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і жахливої повені, яка сталася на початку ХХІ століття на Західній Україні.

І сьогодні, у важкий для країни час, наступники славних традицій Академії роблять усе можливе для перемоги над агресором на Сході України.

За виявлені в Антитерористичній операції героїзм та мужність 62 офіцери-випускники знаменитого вишу відзначені державними нагородами. На жаль, старший лейтенант Євгеній Зеленський удостоєний звання Герой України помертвено.

Висловлюю щирі співчуття усім рідним і близьким загиблих героїв. Світла пам'ять про них навіки житиме в наших серцях. Переконалий, що подвиг українських патріотів слугуватиме гідним прикладом для наслідування для багатьох поколінь захисників Батьківщини.

Дякую викладацькому складу за сумлінну працю з підготовки військової інтелектуальної еліти нації. Бажаю усім міцного здоров'я, щастя, миру і нових звершень в ім'я України.

Слава Україні!

Президент України Петро ПОРОШЕНКО

НАС ОБ'ЄДНУЄ ПАМ'ЯТЬ

Академія відзначила 75-ту річницю від дня заснування Львівського вищого військово-політичного ордена Червоної Зірки училища. Саме у Львові протягом десятиліть готували військових журналістів та культурно-просвітницьких працівників для Збройних Сил колишнього Союзу, які продовжили славетну історію вишу, вписану як фронтовиками, так і учасниками бойових дій в Афганістані та інших «гарячих точках» планети.

У визначений день до Академії, яка є правонаступницею училища, завітали випускники різних років, колишні викладачі та командири, численні гості. Присутніх привітав генерал-лейтенант Павло Ткачук, який, зокрема, виказав слова вдячності усім, хто у непростий для країни час залишився вірним рідній альма-матер і українському народу. Саме під час таких зустрічей, на його переконання, відчувається особлива єдність і нерозривність великої традиції щодо виховання справжніх воїнів, які завжди готові захистити рідну землю.

Генерал-лейтенант Павло Ткачук відзначив значний особистий внесок у розвиток співпраці багатьох випускників училища, особливі слова вдячності виказав ветеранам. Він нагородив Відзнакою Академії сухопутних військ «За заслуги» полковників запасу Олександра Бондаренка, Олександра Теревека та Віктора Карпова.

З нагоди пам'ятної дати були оголошені привітання – Президента України, керівника оборонного відомства, випускника ЛВВПУ 1977 року, Голови державної прикордонної служби України генерал-лейтенанта Віктора Назаренка.

– *Нас зібрали пам'ять, історична дата та повага до навчального закладу, який свого часу надав нам путівку в життя,* – підкреслив керівник ініціативної групи, випускник ЛВВПУ, колишній начальник Центральної телерадіостудії Міноборони України полковник запасу Олександр Теревеко.

Начальник Академії сухопутних військ генерал-лейтенант Павло Ткачук прийняв рішення створити Книгу пам'яті, яка присвячуватиметься нашим вихованцям – справжнім патріотам, вірним і гідним синам України, чії дії у зоні АТО відзначені на державному рівні як свідчення великої сили духу, мужності та

героїзму нашого покоління. Нехай про них дізнаються сьогоднішні захисники Вітчизни, нехай пам'ять про них назавжди залишається у нашому виші та сприяє вихованню нових поколінь курсантів – майбутніх офіцерів.

ГЕРОЯМ АТО ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Нині вже нікого не треба переконувати, що у зовнішній агресії проти України основну «скрипку» відіграє Російська Федерація. Увесь світ сьогодні спостерігає та дивується діям нашого північного сусіда, який втручається у життя нашої незалежної держави, нахабно ігнорує міжнародні угоди, постачає сепаратистам самопроголошених ДНР та ЛНР техніку та озброєння.

Підконтрольні незаконним збройним формуванням окремі райони Донбасу активно блокуються нашими Збройними Силами та підрозділами інших силових структур України. З перших днів до антитерористичної операції на Сході, а відтак, і до визволення української землі від проросійськи налаштованих терористів долучилися і випускники нашої Академії.

Наші вихованці демонструють справжній бойовий дух, патріотизм, професіоналізм та відданість святій справі – захисту Батьківщини від агресора. Їхні героїчні вчинки неодноразово відзначені Президентом України, керівництвом оборонного

відомства. Від початку операції зі знешкодження терористичних угруповань Указом Президента України Петра Порошенка державними нагородами відзначено більше 80 випускників Академії.

Зокрема, орденом Богдана Хмельницького III ступеня – майор Олег Апостол, капітани Валерій Бондаренко, Іван Михайлецький, Вадим Сухаревський, старші лейтенанти Дмитро Ягельський, Юрій Гадевич, Сергій Мельничук, лейтенант Віктор Довгаль.

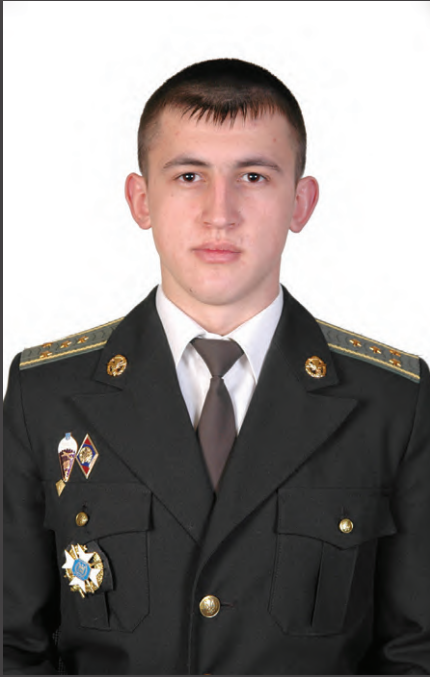
Рішенням Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України чимало наших вихованців нагороджено орденами «За мужність», медалями «За військову службу Україні», «За бездоганну службу», а старшому лейтенанту Євгенію Зеленькому за героїзм і самопожертву, виявлені при захисті територіальної цілісності нашої держави, вірність Військовій присязі посмертно присвоєно високе звання Герой України.

– **Нещодавно начальник Академії генерал-лейтенант**

Павло Ткачук прийняв рішення створити Книгу пам'яті, яка присвячуватиметься нашим вихованцям – справжнім патріотам, вірним і гідним синам України, чії дії у зоні АТО відзначені на державному рівні як свідчення великої сили духу, мужності та героїзму нашого покоління, – говорить заступник начальника Академії по роботі з особовим складом полковник Юрій Гусар. – Нехай про них дізнаються сьогоднішні захисники Вітчизни, нехай пам'ять про них назавжди залишається у нашому виші та сприяє вихованню нових поколінь курсантів – майбутніх офіцерів.

На визнання Юрія Володимировича, створення Книги – нелегка праця. Адже існують певні бачення та вимоги щодо неї. Приміром, не на кожного нагородженого випускника є достеменні дані про нагородження орденом чи медаллю, недостатньою є ілюстративна база. Тому здійснюється активна переписка та спілкування з командирами частин та підрозділів, де проходять службу наші вихованці, з родинами офіцерів.

Окремий розділ видання буде присвячено тим, хто загинув, захищаючи мир і спокій України.

*Страшна звістка із зони АТО
прийшла в родину Колісників:
24-річний капітан Дан Колісник
загинув у районі населеного пункту
Софіївка Луганської області під час
виконання бойового завдання.
Нахабна смерть відібрала життя
сина, брата, чоловіка і батька двох
хлопчиків-близнюків,
яким немає ще й двох років.*

Капітан Дан Колісник був справжньою людиною, офіцером та фахівцем своєї справи. До своєї мрії – стати військовим – йшов свідомо. Закінчивши вісім класів у рідному селі Калиня, вступив до Кам'янець-Подільського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою. Згодом вже навчався у нашій Академії. Дан був одним із кращих курсантів і не випадково увійшов у п'ятірку «золотих» медалістів серед двох сотень лейтенантів – випускників 2010 року. Його ім'я занесено на Дошку пошани вишу.

Як один із кращих фахівців своєї справи, Колісник пройшов військовий вишкіл у Канаді. Відтак спецпризначенець проходив службу в елітній військовій частині, що дислокується на Поділлі. Йому довіряли найскладніші завдання, в тому числі й у зоні АТО, які він зі своїми підлеглими успішно виконував. Свідчення тому – відзнаки та бойові нагороди.

– За час роботи в Ліцеї моїми вихованцями стали не одна сотня юнаків, більшість з яких таки обрали професію військового. Дана пам'ятаю дуже добре і згадую його як найкращого ліцеїста, – розповідає колишній командир роти Ігор Варик. – І не тому, що про мертвих погано не говорять, а тому, що його дійсно любили та поважали як вихователі, так і ровесники. Він добре вчився, відзначався надійністю та

вражав скромністю. На нього рівнялися інші учні. Дан – третій наш випускник, який загинув у зоні АТО. На жаль, Господь призиває до себе кращих...

– Важко проводити в останню путь улюблених учнів, – не стримуючи сліз, додала вчитель фізики Галина Забігалюк. – Дан завжди мріяв стати хорошим офіцером. Коли вступив на факультет аеромобільних військ і розвідки Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, надіслав смс: «Галино Миколаівно, я вступив! У мене найкращі бали. Я дуже щасливий. Ви про мене ще почувете. Я буду гарним військовим».

Дружина загиблого Анна відзначила, що Дан був не лише коханим і люблячим чоловіком, а й вірним другом, дбайливим батьком. Він дуже відповідально ставився до своєї роботи, яка стала його покликанням.

– Честь, присяга та виконання військового обов'язку для Дана були понад усе, – зазначив під час траурного мітингу бойовий командир загиблого. – Він завжди прагнув стати найкращим, постійно вдосконалювався, вільно розмовляв англійською. Був взірцем для

бойових товаришів і друзів, мав чимало відзнак і нагород. Розвідрота назавжди втратила свого командира, військова частина – найкращого офіцера... Війна не обирає, цинічно забираючи цвіт української нації.

– Боляче втрачати своїх вихованців, найкращих. А Дан був саме таким, – говорить колишній начальник факультету аеромобільних військ та розвідки полковник Артур Луньков. – Завжди привітний, наполегливий, виважений, він дійсно знав, чого хоче від життя. На жаль, багато запланованого так і не встиг зробити.

Зі слів бойових товаришів, Дан загинув під час виконання чергового завдання. Розвідники потрапили в засідку, переховувалися у будинку, куди потрапив снаряд, і почалася пожежа. Підлеглі витягнули командира із будівлі, але він був уже мертвим...

Поховали капітана Колісника в Червонограді Львівської області, звідки родом його дружина й куди вона збирається переїхати разом із синовками-двійнятами. А на батьківщині Героя залишилися батьки та старший брат...

СПРАВЖНІЙ КОМАНДИР – НАДІЙНИЙ ДРУГ

ТУРБОТИ ПІДПОЛКОВНИКА СЕРГІЄНКА

Перед кафедрою комплексів та приладів артилерійської розвідки стоїть непросте завдання – підготувати висококваліфікованих офіцерів, фахівців артилерійської розвідки, викладати цикли «професійно орієнтованих дисциплін» та «професійної і практичної підготовки» для всіх спеціалізацій вишу.

Кафедра є ведучою з вишколу фахівців артилерійської розвідки освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за напрямом підготовки «Електромеханіка» зі спеціальності «Комплекси та системи озброєння і техніки ракетних військ і артилерії» спеціалізації «Комплекси, прилади та пристрої артилерійської розвідки». Вона супроводжує також підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», здійснює методичний та науковий супровід підготовки фахівців та розвитку озброєння і військової техніки, форм та засобів застосування підрозділів артилерійської розвідки.

Тут окрім військової топографії, топогеодезичної підготовки, артилерійської розвідки викладаються доволі, скажімо так, екзотичні навчальні дисципліни, серед яких артилерійська звукова розвідка (автоматизований звукометричний комплекс), метеорологічна підготовка, будова та експлуатація метеорологічних комплексів, артилерійська радіолокаційна розвідка, будова та експлуатація радіолокаційних комплексів та станцій, бойове застосування підрозділів артилерійської розвідки та навігаційні прилади.

З підполковником Романом Сергієнком я зустрівся не випадково. Він – кандидат технічних наук, доцент, досвідчений

науково-педагогічний працівник, який за майже сім років підготував кількості офіцерів-артилеристів. Власне його досвід сприяє вишколу фахівців для нашого українського війська, яке нині протистоїть сепаратизму та тероризму на сході нашої держави.

– Видатний французький мислитель Монтень свого часу навчав: наставник повинен пояснити своєму учню, що означає знати та не знати, яка мета пізнання, що таке хоробрість, стриманість і справедливість, у чому різниця між жадібністю і честолюбством, рабством та підпорядкованістю, розпущеністю і свободою, які ознаки дозволяють розпізнати істинну та стійку задоволеність, до якої межі треба боятися смерті, болю та безчестя, – розпочав нашу бесіду підполковник Роман Сергієнко, дізнавшись про мету нашої зустрічі. – Вважаю, що саме ці міркування живлять розум учня, вносять певний порядок в його звичаї та почуття, навчають пізнавати самого себе.

При цьому навчання та виховання майбутнього захисника Вітчизни вимагає не лише викладення навчального матеріалу на заняттях чи інших заходах. Значну роль також відіграє особистий приклад науково-педагогічного працівника. І

обов'язково без фальші, банальності та повчань.

Армійська біографія офіцера наочно свідчить про яскраві сторінки його життя. Він, випускник колишнього Сумського вищого артилерійського училища, проходив службу на посадах командира вогневого взводу, старшого офіцера, а згодом командира батареї окремої аеромобільної бригади. Був начальником топографічної служби ракетної бригади, викладав у рідній альма-матер. Доводилося неодноразово змінювати гарнізони, де окрім життєвого набував службового та професійного досвіду. Приміром, нині часто згадує колишню Західну групу військ, довгі місяці в Іраку...

– Я вперше усвідомив, що шлях до офіцерських висот буде нелегким, коли командиром взводу здійснював топографічну прив'язку всіх стартових батарей на своїх перших навчаннях, – розповідає Роман Вікторович. – Окрім мене це непросте завдання виконував прапорщик, у якого за плечима вже був понад десяток років служби. Не випадково командир саме його вважав досвідченим... Завдання було не з простих. Батарея мала три вогневі позиції, тому роботи, як розумієте, не бракувало. Однак у підсумку я його переміг! До сьогодні пам'ятаю слова командира бригади: «Ти зробив це чесно та професійно». Незабаром мене було призначено на вищу посаду. Так завдяки постійній роботі над собою, своїми знаннями я здолав першу офіцерську висоту!

В Іраку підполковнику Сергієнку довелося працювати офіцером з обробки інформації та документів, які надходили до штабу багатонаціональної дивізії. В обов'язки входили також аналіз наказів та донесень, перевірка розпоряджень командира дивізії, їх доведення до посадових осіб тощо. Оскільки все здійснювалося англійською, завдання було не з простих.

Як офіцер штабу Сергієнку усвідомлював, що перед ним не просто абстрактні накази, де зазначається про дії «калінових» та «фіолетових». В них йшлося про конкретні підрозділи, з конкретними виконавцями. Відтак саме ти – та ланка у довгому ланцюжку, яка повинна забезпечити виконання відповідального завдання, головний результат якого – збереження людських життів.

– Найбільший скарб, який набув у миротворчій операції, це відчуття того, що мої знання, моя робота були корисними для людей, які потребували допомоги, – говорить співрозмовник. – Там чітко усвідомлюєш, де грань між життям та смертю. Але при цьому завжди пам'ятаєш, що на тобі лежить відповідальність за виконання поставленого завдання!

Під час однієї миротворчої операції на фугасі підірвався один із моїх друзів. Нині він інвалід, але гордий з того, що завдяки вмільм його діям миротворці вберегли від смерті мирне населення. Не випадково в штабі багатонаціональної дивізії цінували досвідчених українських військовослужбовців. Багатьох залишили на другий термін. Серед них, приміром, був майор Вадим Плоскін, який здійснював планування окремих операцій щодо супроводження вантажів, патрулювання, забезпечення громадських заходів, готував накази командира дивізії тощо.

Нині підполковник Сергієнку не лише науково-педагогічний працівник. Він також очолює науковий гурток кафедри, у роботі якого беруть активну участь випускник Державного ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою імені І. Харитоненка молодший сержант Богдан Прийма, курсант Юрій Процанін, молодший брат якого, Олександр, цьогоріч також вступив до Академії.

В особистому доробку офіцера є серйозні напрацювання щодо модернізованого супутникового навігаційного приймача «Базальт», який виготовлено Державним підприємством «Орізон – навігація» з міста Сміла Житомирської області. Свої пропозиції щодо вдосконалення приладу підполковник надав ще у грудні 2012 року. Вони стосувалися надання додаткових функцій та більш зручного використання: – Експлуатуючи прилад, який приймає супутникові сигнали для визначення координат об'єктів, ми дійшли висновку, що його роботу можна суттєво покращити. Доопрацювання здійснили разом із заступником начальника Академії з навчальної роботи полковником Олексієм Красюком, підполковником Олегом Польцем та представниками підприємства «Орізон – навігація». Відтак з'явився прилад, який має нову назву «Базальт – М», тобто модернізований, – підсумував співрозмовник. – І можливості його суттєво розширені. Думаю, що науковий пошук обов'язково буде притаманним і нашим вихованцям.

... Наша бесіда завершилася роздумами підполковника щодо пошуку нових підходів і ролі навчального процесу у підготовці майбутніх офіцерів. На його переконання, тут багато чого залежить від викладачів. Свою роль вбачає не лише в тому, щоб навчити, а в тому, щоб надати знання та методологію, які б дозволили випускнику продовжувати навчання самостійно. Підполковник Роман Сергієнку не проти, щоб вихованці обходили у знаннях та навичках своїх наставників. Натомість нині вони повинні швидко опанувати знання відповідно до сучасних умов ведення бойових дій. Це гасло і було проголошено начальником Академії під час відзначення Дня знань з початком навчального року.

Ігор МОСЕЙЧЕНОК

На знімках: кандидат технічних наук, доцент підполковник Роман Сергієнку; модульна метеорологічна станція; автоматичний комплекс розвідки «Базальт – М». Фото Юрія Шагова

ОРДЕН ВІД ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Старший солдат Володимир СІРКІВ навчається на факультеті ракетних військ і артилерії Академії. А ще кілька місяців тому він як військовослужбовець-контрактник виконував складні завдання у зоні проведення антитерористичної операції на сході України.

Виконував гідно та відважно. Президент України Петро Порошенко, завітавши до нашого видового військового навчального закладу, вручив Володимирі високу нагороду – орден «За мужність» III ступеня. Саме такою була подяка юнаку за проявлені патріотизм, вірність Присязі, внесок у збереження територіальної цілісності та недоторканності кордонів нашої держави.

Сьогодні Володимир ділиться спогадами про службу у військах, гібридну війну на Донбасі та планами на майбутнє.

– Мій армійський стаж нараховує вже більше двох років. На строкову службу був призваний у квітні 2012. Потрапив до навчального батальйону радіоелектронної боротьби та радіоелектронної розвідки, який дислокується в смт Гуйва, що на Житомирщині, де нас готували як командирів відділень. Одночасно пройшов курси лідерства, де серед інших питань, вивчав методи впливу на підлеглих, набував необхідних навичок управління колективом тощо.

А через три місяці був скерований до 29-го окремого розвідбату, що у Рівному. Так опинився у роті глибинної розвідки. Життєдіяльність та військову підготовку у цьому підрозділі можна порівняти зі службою спецпризначенців. І цим все сказано. Однак доволі часу було приділено і несенню вартової служби. Приміром, я «відходив» 51 варту!

Весною 2013, підписавши контракт, я вже проходив службу у 80 окремій аеромобільній бригаді.

Важко не було, бо прийшов у десант після служби в елітному підрозділі, та й грошове забезпечення мене на той час влаштовувало: командир відділення отримував більше чотирьох тисяч гривень. У бригаді здійснив 12 стрибків з парашутом.

... 8 березня поточного року наші перші підрозділи виїхали на кордон України з Білоруссю та Російською Федерацією. Нас тоді охрестили «привидами», адже ми постійно змінювали місце дислокації. Щастя, Луганськ, Слов'янськ, Ізюм, Червоний Лиман – хіба перелічиш усі населені пункти, де нам довелося виконувати завдання... Терористи обстрілювали наші позиції з систем реактивної артилерії «Град», мінометів і гаубиць, використовували для нападу танки, БМП, бронетранспортери.

Взагалі події щодня змінювались, як у калейдоскопі. Ми супроводжували колони з вантажами та евакуйованими, допомагали місцевим мешканцям, зустрічали волонтерів тощо. І все це – під прицілом противника. В один із таких днів наша бойова машина підірвалася на міні і я отримав черепно-мозкову травму. Спочатку лікувався у цивільній лікарні в Ізюмі, пізніше у Харківському та Львівському госпиталях. Саме під час перебування в госпиталі почув про можливість навчання в Академії сухопутних військ. Склав іспити з математики, фізики, української мови та фізичної підготовки і став курсантом. Мене призначено командиром групи, де серед інших навчаються шість колишніх учасників антитерористичної операції.

Чи згадую своїх побратимів, тих, з ким пройшов дорогами війни? А хіба можна забути командира батальйону Олега Апостола, старшину роти прапорщика Івана Вернигору, молодшого сержанта Андрія Пеца та інших?! Я мріяв після одужання повернутися до них. Та переважило бажання стати офіцером Збройних Сил України. Однак надію на нашу подальшу зустріч та службу не полишаю!

«Я ВІРЮ, ТРУДНОЩІ МИНУТЬСЯ І МИ ЗАЖИВЕМО ТИМ ЖИТТЯМ, ПРО ЯКЕ МРІЯЛИ!»

*Три місяці полковник
Ігор Гордійчук знаходиться в реанімації
нейрохірургічного відділення Головного військово-
медичного клінічного центру МО України. Поряд з
ним постійно перебуває його дружина Тетяна, яка
розповіла про те, що довелося пережити
їй з моменту відбуття чоловіка
в зону АТО та після його поранення.*

Ігор відбув у зону АТО п'ятого травня, однак про це я дізналася лише чотири дні потому, коли він зателефонував і сказав, що у нього все в порядку. Взагалі на зв'язок виходив нечасто. В основному запитував про наше з донькою життя-буття, про себе коротко: «Все добре! Не переживайте!».

Про те, що відбувається довкола нього, не розповідав. Просив зайвий раз не виходити на зв'язок. Якось ми цілий місяць не чули його голосу.

Останній раз телефонували йому на День Незалежності. Привітали його, розповіли про парад на Хрещатику. Відповідав сухо, відчували, що без особливого настрою. Я не знала, що це були найстрашніші дні в його житті... Вже пізніше дізналася про важкі бої на Савур-Могилі. Останній раз чоловік зателефонував 27 серпня. Але не зі

свого телефону. Просив не хвилюватися. Сказав, що передзвонить при можливості дещо пізніше. Але більше дзвінків не було. Правда, я спробувала якось набрати той, чужий номер, але мені відповіли, що Ігор не може підійти до телефону.

Про те, що чоловік в Дніпропетровському військовому госпіталі, я дізналася 4 вересня, коли мені зателефонували батьки Ігоря. Виявляється, у госпіталі за ним доглядала медична сестричка Катя, яка родом із Корецька Рівненської області. Ви знаєте, і прізвище у неї також Гордійчук. Так ось, коли Ігор прийшов до тям і назвався, Катя зателефонувала своїй мамі, яка працює в Корецькій районній лікарні. Та миттєво збагнула, що до чого, і в реєстрації віднайшла його батьків, сповістила, де перебуває їхній син. І того ж дня потягом виїхала до Дніпропетровська...

... Я не казатиму, що пережила за час, коли була в дорозі і коли вперше побачила Ігоря. Пізніше в госпіталі розповідали, що й мене доводилося приводити до тям. І хоча він мене впізнав, доволі часто забувався, просив або передати якийсь наказ підлеглим, або ж вирішити питання щодо харчування солдатів. Неважко було зрозуміти, що він був ще на війні. Вона його не відпускала...

Увесь цей час ми з донькою були поряд. І мене надзвичайно хвилювало питання, як його, важкопораненого, вивезли з небезпечної зони? Кажуть, це зробили представники Червоного Хреста після того, як дві доби він з відкритою раною на голові пролежав біля польової дороги. Та як би там не було, а я надзвичайно вдячна тим, хто спас його, та дніпропетровським лікарям, які врятували йому життя!

З 16 вересня ми в Київському госпіталі. Того ж вечора професор Олександр Данчин зробив Ігорю операцію. Вона тривала більше п'яти годин. 19 вересня професор Сергій Галич з інституту Шалімова зробив другу операцію. Це були найважчі дні невизначеності. Але попри все я вірила в позитивний результат. Хоч і температура була високою, і тиск зашкалював, і їсти-пити він не міг.

Я вдячна всім, хто підтримував й підтримує Ігоря і нас в цей важкий час. Я горда з того, що він дійсно Герой, що у важку для України годину проявив мужність. Я вірю, що всі труднощі минуться і ми заживемо тим життям, про яке мріяли і на яке заслуговуємо!

Головного капелана Львівської Архиепархії УГКЦ о. Степана Суса вважають прогресивним священиком. І це не просто слова: впродовж десятка років він стрімко змінює, а інколи й «трощить» усі пострадянські стереотипи щодо Церкви та святих отців. І себе воліє називати не отцем, а братом. Кажуть, коли б до нього не звернулись за порадою, навіть серед глибокої ночі, не відмовляє. Вважає це цілком нормальним явищем. До нього телефонують чи не з усього світу, адже скрізь, де побував, має друзів. Навіть у Бангладеш, що відвідав кілька років тому разом із французькими місіонерами.

ОТЕЦЬ, БРАТ, ПОРАДНИК

Особливість його проявляється ще й в тому, що живе життям пересічних людей. Як і вони, відслідковує кінопрем'єри, цікавиться культурним життям Львова та регіону, вибирає дні, щоб спостерігати за вишколом майбутніх офіцерів на полігоні, підтримати їх словом, порадою, збирає кошти для військовиків, що боронять нашу незалежність на Сході України. А ще саме отець Степан ревіталізував колишній Костел езуїтів у гарнизонний храм святих апостолів Петра і Павла, настоятелем якого він є нині.

Цікаво, що бажання стати священиком зародилося у нього в ранньому дитинстві. Можливо саме тоді, коли у шестирічному віці, на Водохреща пішов з мамою до церкви. Пригадує, що у храмі дітей майже не було; за колишнього Союзу такі вчинки не заохочувались: і учням, як, зрештою, і вчителям просто забороняли відвідувати храм.

– Саме тоді, напевне, я вперше відчув ту особливу атмосферу, яка панувала там. Уважно спостерігав за особою, яка фактично керувала всіма процесами й молитвами... А коли священик давав нам, дітям, цукерки, він ставав своєрідним уособленням доброти, тепла. І нам це подобалося, – розповідає отець Степан. – Хоча на той час я ще не усвідомлював, хто такі священики, які їхні завдання, як стають ними? Це з часом почало міцнішати моє щире бажання робити щось таке, як той священик. Особливо коли роздавав нам образки, книжечки, які в той час офіційно не друкували. Це було для мене певним прикладом для наслідування, прикладом доброти. Це й підштовхнуло мене йти шляхом священика.

Батьки були віруючими і з розумінням поставилися до рішення сина. Правда, якщо мати була, скажімо так, практикуючою християнкою, то батько став ходити до церкви лише тоді, коли син вивчився на священика. Для нього рішення Степана було незрозумілим, особливо коли довідався, що син ніколи не одружиться, а відтак, і нащадків не буде.

– Однак для мене бути священиком – це стиль і зміст мого життя. Це те, чим я живу 24 години на добу і 7 днів на тиждень, – продовжує співрозмовник. – Я десять років провів у Колегії святого Йосафата у Бучачі, що на Тернопільщині. Ще сім років життя віддав Львівській духовній семінарії Святого Духа та Українському католицькому університету. А коли з початком нового століття відродилося таке поняття, як військово-капеланство, долучився до нього. Хоча ніколи не думав, що матиму тісні стосунки з військом та вояками.

Він не знав тоді, що можуть робити священики у військово-воєнному колективі. Відверто кажучи, люди в один момент видавалися йому байдужими до будь-яких релігійних речей. Адже християнство все-таки говорить про якісь сентименталії, певні внутрішні почуття. А тут – суворе військово-буття!... Та невдовзі він таки розпочав працю серед військових. І кредом

Його життя стало гасло «Завжди бути поруч». Ні, він не намагався миттєво змінювати життя військовиків, не долучався до негайного вирішення їхніх проблем. Він давав поради, як позбавитися певних негараздів, як жити так, щоб не повторювалися в житті подібні ситуації. Він був поруч і завжди в готовності прийти на допомогу. Та лише за умови, що таке бажання матиме сам військовослужбовець. Отець Степан часто пригадає, як прийняв своєрідний виклик курсантів-десантників взяти участь у багатокілометровому марш-кидку на Яворівському полігоні. Майбутніх офіцерів це дещо шокувало. Вони не могли повірити, що без спеціальної підготовки священик пройде усю дистанцію, а не зійде з неї після перших кілометрів. Він витримав, не зійшов. Відтак отримав «тельник» і берет. Курсанти навіть віталися з ним своєрідно: «Слава ВДВ!». А це, погодьтеся, визнання!

Нинішній рік для отця Степана був непростим. Події на Майдані, війна на Сході держави внесли певні корективи у його життя. Однак, на його визнання, вони передусім спонукали, як, зрештою, і всіх українців, до кардинального переосмислення свого призначення, своїх прагнень і бажань.

Майдан і АТО довели: за будь-яких складних обставин потрібно брати відповідальність на себе, а не очікувати на чийсь допомогу, робити щось конкретно й самостійно і обов'язково з урахуванням завтрашнього дня.

– Коли з'явилася перша кров на Майдані, ми побачили у храмі людей, які з болем у серці і зі сльозами на очах молилися. Однак в той же час вони розуміли, що потрібно робити конкретні кроки, аби вберегти країну, людей, – розмірковує отець Степан. – Саме тому поранених на Майдані негайно перевозили до Львова на лікування, натомість в столицю відправляли медикаменти, речі першої необхідності. Діяли невідкладно, активно збирали й кошти. Пам'ятаю, як тішилися, коли за два дні нарахували понад мільйон гривень. А за весь цей період зібрали понад чотири мільйони! Коли ж ситуація більш-менш стабілізувалася, при храмі створили центр духовно-психологічної допомоги, яким скористалися люди, що потерпіли на Майдані.

На його переконання, і нині надзвичайно багато викликів, які потребують негайного реагування. І тут не можна розмірковувати – діяти чи не діяти, допомагати чи не допомагати. Потрібно якомога швидше консолідуватися навколо проблеми, що виникла. Тим більше що українці – відповідальні і небайдужі, жертвовні люди, готові будувати здорове суспільство, робити усе можливе для збереження миру і спокою в нашій країні, для її незалежності.

– Я завжди стараюся робити те, чого інші не роблять. Поставив собі це за мету, коли навчався в єзуїтській колегії в Оксфорді, – говорить отець Степан. – Таке кредо життя у священиків-єзуїтів. А ще я намагаюся відповідати на запити чи потреби, які є в суспільстві, але на які суспільство не реагує, і не тому, що не помічає, а тому, скажімо так, що не доросло до цього, а відтак, не хоче брати на себе відповідальність. І я дійсно щасливий лише тоді, коли не сам добре почувуюся, а коли добре почувуються ті, хто біля мене!

Розмовляючи з отцем Степаном, я неодноразово ловив себе на думці, що він з особливою шаною говорить про своє служіння людям. Йому надзвичайно важливо завжди бути серед людей, спілкуватися з ними. Він відчуває радість від того, що допомагає їм зрозуміти Бога, донести правду, яка не завжди є зрозумілою, а відтак, неосяжною. А ще він пишається, що домігся відкриття Гарнізонного храму святих апостолів Петра й Павла. Спочатку навіть не уявляв, як вдасться йому це зробити. Як ніколи не мріяв про те, щоб стати його настоятелем. Його часто запитують, чого не вистачає українцям? І він завжди відповідає – сміливості. Через це ми не можемо подолати байдужості, яка, на жаль, ще притаманна нам. А вона, в свою чергу, заважає українцям позбутися корупції, «совковості». При цьому вони мають бажання отримати всі блага зараз і одразу. А це, на думку отця, хибний шлях будівництва суспільства з європейськими цінностями. Відтак, кращі сини та дочки України проявляють на Сході мужність і героїзм, ціною власного життя завойовують мир і спокій, незалежність України, якою, вірять, пишатимуться не лише українці, а увесь світ!

– Я хочу, щоб усі люди усвідомили, що здорове суспільство і взагалі здорові людські стосунки слід будувати лише на чесності. Якщо її немає, то людина дуже швидко й легко потрапляє у життєву пастку, – підсумував нашу бесіду отець Степан. – А чого найбільше боїться людина, так це правди про себе. Дійсно, набагато легше знати правду про інших, обговорювати їх, осуджувати, критикувати. Але чи не настав час прислухатися до себе, до свого внутрішнього світу? Я переконаний, що загальноукраїнська чесність має починатися зсередины, із нас самих. Лише тоді ми доростемо до такого рівня свідомості, що нам не буде страшно заглянути у своє життя, щоб показати себе собі.

Записав Ігор МАХНО

Як розрубати ГОРДІІВ ВУЗОЛ ЕТНОПОЛІТИЧНОГО КОНФЛІКТУ

Своє втручання у внутрішні справи України керівництво Російської Федерації мотивує турботою про етнічних росіян та російськомовних громадян, які начебто страждають через невизнання офіційним Києвом російської мови другою державною мовою, та небажання центральної влади України змінити унітарний державний устрій на федеративний. У зв'язку з цим слід зауважити, що територія держави Україна не є етнічною територією росіян і у них немає права нею розпоряджатися. Україна є етнічною територією українців. Корінним та державотворчим етносом України є український – відмінний від росіян за антропологічними особливостями і з власною оригінальною культурою. Сучасна держава Україна збудована на етнічній території українців внаслідок реалізації українською нацією права нації на самовизначення, визнаного Міжнародним правом.

Певний час Україна була у складі Російської імперії та СРСР. Одним з наслідків тимчасового перебування частини українських земель у складі Російської держави є те, що в Україні крім етнічних українців, які складають переважну більшість населення держави, проживають і представники інших народів, зокрема й російського.

За своїм походженням всі росіяни в Україні – це емігранти різних хвиль еміграції. Їх переселяли до України і в часи Російської імперії, і в часи Радянського Союзу, не питаючи на те згоди корінного етносу. Так, після закінчення II Світової війни сталінський режим вчинив злочинні, з огляду на Міжнародне право, масові депортації до Сибіру та на крайню північ Російської Федерації корінних жителів західних областей т.зв. УРСР і Криму, а на їхнє місце завіз з Росії росіян.

Причини переселень росіян до України ті САМІ, які назвав у своєму творі «Государ» середньовічний італійський письменник і політик Ніколо Макіавеллі. Тобто вони мали служити опорою російського колоніального режиму. Так на українському Півдні та Сході з'явилася певна кількість етнічних росіян, переважно у промислово-адміністративних центрах.

Згідно з офіційною статистикою, у жодній з областей України етнічні росіяни не складають більшості населення. Живучи на етнічній території українців, перебуваючи в меншості щодо корінного населення, ці люди, згідно з Міжнародним правом, не можуть претендувати на територіальну автономію та ще й у федеративному зв'язку з рештою України.

Переважна більшість росіян – громадян України це усвідомлює. Україна стала для них рідним домом, і вони нарівні з представниками корінного народу та інших національностей працюють над розбудовою своєї нової Батьківщини. Однак є серед них і такі, які не сприйняли ідею незалежності України, погодилися на українське громадянство винятково з матеріальних мотивів, сподіваючись на швидке падіння Української держави і відновлення влади Росії та їх привілейованого становища на українських землях.

Якщо вони не поважають українську мову, українську культуру, українські закони та український хліб, то єдиним законним розв'язанням проблеми є добровільна відмова цих

людей від українського громадянства та еміграція до Росії чи іншої, яка їх прийме, країни. І це буде з їхнього боку, принаймні, чесним вчинком.

Адже згідно з міждержавними українсько-російськими домовленостями часів розпаду СРСР ці люди автоматично, лише за фактом свого проживання, тобто з порушенням загальноприйнятих у міжнародній практиці норм натуралізації, отримали громадянство України з усіма правами, які з цього випливають. За це росіяни – громадяни України повинні бути вдячні українцям. Адже все могло бути по-іншому, наприклад, як у країнах Балтії... І це було б логічно з огляду на ту роль, яку відігравали в Україні російські поселенці, особливо ветерани каральних та інших силових структур Росії (СРСР).

Безперешкодній інтеграції емігрантів з Росії в українське суспільство завадили, з одного боку, культивовані в часи СРСР російський імперський шовінізм та хворобливий «мєсїанїзм», притаманний значній частині росіян старшого покоління. Його збереженню та репродукції у наш час сприяє псевдонаукова теза про «вирішальний внесок СРСР у перемогу над фашистською Німеччиною в роки Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років». На практиці ця теза переходить у псевдологічний ланцюжок: «Мы вас освободили – вы нам должны – вы должны нас терпеть».

З іншого боку, протягом всіх років незалежності України на її території та в інформаційному просторі тривають підіривні дії російських спецслужб, які намагаються використати громадян України російського походження для дестабілізації внутрішньополітичної ситуації в Україні та ліквідації незалежної держави українського народу. Антиукраїнською пропагандою займаються державні органи Росії та високопосадовці з президентом Російської Федерації включно, і громадські структури: – від Російської православної церкви (проект «Русский мир») – до всіяких клубів за інтересами та «конгрессов русскоязычных...». Не стоїть осторонь і російський бізнес.

Також в Україні проживає певна кількість російськомовних українців, які перейшли на спілкування російською мовою внаслідок насильницьких заходів колишньої російської колоніальної адміністрації з російщення та асиміляції корінного

українського населення. Безсумнівно, більшість з них у недалекому майбутньому повернуться до материнської мови, коли зникнуть існуючі перепони для цього з боку Росії та її агентури в Україні. Разом з тим частина російськомовних українців дотримується проросійської політичної орієнтації внаслідок своєї колишньої співпраці зі спецслужбами СРСР (Росії).

Водночас на території Російської Федерації проживають мільйони етнічних українців – жертв незаконних сталінських депортацій, а також нащадків репресованих політичних противників комуністичного режиму. За часів СРСР їм заборонялося повертатися на Батьківщину навіть після відбуття ув'язнення у сталінських концтаборах. Україна зацікавлена в їхньому поверненні додому й охоче їх прийме.

З огляду на вищесказане, а також те, що громадяни України російського походження і російськомовні українці активно використовуються спецслужбами Російської Федерації для провокування міжетнічного напруження у південних та східних регіонах України, логічно звернутися до міжнародного досвіду у вирішенні схожих проблем і запропонувати Російській Федерації провести з Україною обмін населенням.

Тим громадянам України російського походження і російськомовним українцям, які прагнуть жити у державі з російською державною мовою та федеративним державним устроєм, Україна допомагатиме в переселенні до Російської Федерації.

Тих же етнічних українців, які виявлять бажання повернутися в Україну, українська сторона згодна прийняти і розмістити на території тих регіонів, які вони виберуть для свого проживання.

Таким чином, саме правовим шляхом усуватиметься міжетнічне напруження в окремих регіонах України, на існуванні якого наголошує Російська Федерація. Водночас, запропонувавши Росії обмін населенням, тим самим Україна сприятиме російській стороні у реалізації її державної програми «Соотечественники» під орудою знаного російського політика Костянтина Затуліна.

Найвідоміший міжнародний документ у галузі обміну населення – греко-турецька конвенція про обмін населенням від 30 січня 1923 року. Нею передбачаються обов'язки з обміну турецьких громадян православного віросповідання, які проживали в Туреччині (тобто греків – турецьких підданих), на грецьких громадян мусульманського віросповідання, які проживали в Греції (тобто турків – грецьких підданих). Головна мета обміну – гомогенізація національного складу держав, які утворилися на території колишньої Османської імперії, запобігання розвитку сепаратизму з боку потенційних етнорелігійних меншин.

Після закінчення II Світової війни за СРСР (Росією) були закріплені анексовані у 1939 – 1940 рр. території, а крім них до його складу увійшли східна частина Східної Пруссії на західних і Сахалін з Курильськими островами – на східних кордонах. Їх місцеве населення підпало під часткове переселення: так, у 1944 – 1946 роках до Німеччини було евакуйовано чи переселено 1157 тис. німців, а до Японії у 1946 – 1956 рр. – 296 тис. японців і айнів.

Також під час остаточної демаркації нових кордонів Радянської Росії з Польщею, Чехословаччиною і Румунією було проведено нові взаємообміни територіями і населенням (оптації). Зокрема, станом на 31 жовтня 1946 року з Польщі до СРСР переселилося щонайменше 518 тис. чол. (в тому числі до України – 482109, до Білорусі – 35961 і до Литви – 64 чол.). В той же час зворотний потік складався з щонайменше 1090 тис. чоловік (у тому числі з України – 789982, з Білорусі – 231152 і з Литви – 69724 чол.).

Тридцять перший американський президент Герберт Гувер писав у своїй книзі *«Проблеми тривалого миру»* (1943 р.): *«Значну увагу слід приділити героїчному обчисленню трансферу населення. Труднощі переміщення великі, але вони набагато менші, ніж постійні страждання меншин і безконечні рецидиви війн».*

Обмін населенням, який іноді називають трансфером населення, став у XX ст. затребуваним елементом врегулювання міждержавних конфліктів і є актуальним у XXI столітті, зокрема, у галузі українсько-російських відносин. Проведення під егідою США та ЄС трансферу населення України і Російської Федерації сприяло б вирішенню конфлікту й встановленню тривалого миру в регіоні й світі.

Сергій РУДЮК,

старший викладач кафедри суспільно-політичних наук, глобалістики та соціальної комунікації Університету «Україна»

**Головний редактор
Ігор МАХНО**

**Редакційна колегія:
Павло ТКАЧУК
Юрій ГУСАР
Ігор МОСЕЙЧЕНКО**

**Дизайн та верстка:
Ірина ШАПОВАЛОВА**

Думка редакції не завжди збігається з думкою авторів. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.

Редакція залишає за собою право використовувати матеріали, редагувати та скорочувати їх на свій погляд. Листи, рукописи, фотоматеріали не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами – лише на сторінках журналу.

При використанні матеріалів посилання на журнал обов'язкове.

Журнал зареєстровано в Міністерстві юстиції України.

Свідоцтво про державну реєстрацію: серія КВ № 17548-6398Р від 17.03.2011 року

**Адреса редакції:
79012, м. Львів,
вул. Героїв Майдану, 32
E-mail: asvpress@gmail.com
Інтернет: <http://www.asv.gov.ua>**

**Віддруковано
в друкарні Академії
сухопутних військ
імені гетьмана
Петра Сагайдачного**

**Обсяг – 6 друк. арк.
Замовлення
№ 90 від 28. 11. 2014 р.
Наклад – 1000 прим.**

ОФІЦЕР УКРАЇНИ

ЖУРНАЛ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІСЬК ІМ. ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

